

## Конференція молодих учених Київського відділу Українського товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів

18—21 лютого в Києві відбулася I Конференція молодих учених Київського відділу Українського товариства фізіологів, біохіміків і фармакологів. На конференції була надана можливість виступити з повідомленням про свою наукову роботу великій групі молодих наукових працівників.

В роботі конференції взяли участь понад 100 чоловік, серед них були як наукова молодь, так і провідні вчені, члени Товариства: академік АН УРСР М. Ф. Гулий, член-кореспондент АМН СРСР О. І. Черкес, члени-кореспонденти АН УРСР А. І. Ємченко і Р. В. Чаговець, доктори наук і професори М. І. Путілін, М. В. Лейнік, М. І. Луганський, Л. І. Медведь, С. Ф. Баженов, В. П. Вендт, Г. І. Силакова, С. Г. Серебряна, П. Г. Костюк та ін.

Відкриваючи конференцію, академік АН УРСР М. Ф. Гулий відзначив важливу роль, яку відіграє молодь у розвитку всіх галузей народного господарства, науки і культури нашої країни.

На конференції були обговорені питання фізіології і біохімії нервової системи, травлення, м'язової діяльності, фізіології праці, біохімії вітамінів і ферментів, токсикології серцево-судинної системи, питання оживлення організму, підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин та ін.

А. Л. Ковтун (Інститут фізіології АН УРСР) представив дані про утворення секреторних харчових і активізаційних слідових умовних рефлексів у собак і дав характеристику цих рефлексів.

В. І. Скок (Держ. університет) в доповіді «Електричні реакції зірчастого симпатичного ганглію кішки» показав фізіологічне значення електричних реакцій, що виникають при ортодромному й антидромному збудженні ганглію. Доповідь викликала великий інтерес як методикою дослідження, так і одержаним матеріалом.

Доповідь Н. Г. Кочемасової (Медичний інститут) була присвячена вивченню в динаміці сонного гальмування (природний, умовнорефлекторний і фармакологічний сон). Глибину сонного гальмування визначали за ступенем зниження температури привушної слинної залози та інших органів собаки, яку вимірювали за розробленою М. І. Путіліним термоелектричною методикою.

Цікаві дані про обмін білків і деяких фосфорних сполук у периферичному нерві наведена в своєму повідомленні Т. П. Сіліч (Інститут біохімії АН УРСР). Користуючись радіоізотопним методом, доповідач виявила, що серед одержаних з периферичного (сідничного) нерва кішки білкових фракцій є фракції з порівняно високою обмінюваністю; було також проведене порівняльне дослідження обміну в нерві і білій речовині великих півкуль головного мозку.

Д. К. Мігунова (Медичний інститут) представила цікаві дані про морфологічні зміни в хроматофільній речовині нервових клітин спинномозкової рефлекторної дуги кролика, що настають при стомленні, а також при відновленні її функцій, виявила зв'язок цих змін з функціональним станом клітин. Морфологічно підтверджені встановлені Г. В. Фольбортом основні положення про стомлення і відновлення.

Доповідь В. Д. Сокура (Держ. університет) була присвячена вперше досліджуваній секреторній діяльності орбітальної залози собаки. Наведені дані про вміст неорганічних речовин — кальцію, калію, хлоридів і бікарбонатів — у секреті орбітальної залози, про залежність його від швидкості секреції, від виду подразника, на який одержано слину, про вміст неорганічних речовин в слині у відповідь на введення пілокарпіну. В доповіді була дана порівняльна характеристика секреторної діяльності орбітальної, мішаних та привушної залоз за однакових умов досліджу.

А. Г. Загороднева (Інститут фізіології АН УРСР) повідомила, що пропріоцептивні імпульси, які виникають під час руху тварини, порушують інтероцептивні стимулюючі впливи з механорецепторів шлунка на безумовнорефлекторне слиновиділення.

Доповідь А. Ф. Косенка (Держ. університет) «Вплив подразнення гіпоталамуса на моторно-секреторну діяльність порожнього шлунка собаки» викликала інтерес як методикою стороною дослідження, так і одержаним фактичним матеріалом. Доповідач повідомив, що в хронічному експерименті подразнення гіпоталамуса електричним

струмом (через вживлені чотириполюсні електроди) в період роботи гальмувало скорочення шлунка. В період спокою подразнення передньої і бічних частин гіпоталамуса (щодо лійки гіпофіза) підвищувало тонус і викликало позачергові скорочення; подразнення задньої частини здебільшого змін не викликало. Подразнення передніх і бічних частин гіпоталамуса викликало секрецію шлунка з підвищенням кислотності і високою травною силою соку.

Дані про співвідношення нервових і гуморальних факторів у регуляції моторики тонкого кишечника представила Л. О. Коваль (Держ. університет) в доповіді «До питання про роль ацетилхоліну й адреналіну в регуляції моторики тонкого кишечника». Цінним є проведення досліджень в умовах хронічного експерименту.

Ю. В. Хмелівський (Медичний інститут) навів деякі нові дані про перетворення тіаміну в організмі теплокровних тварин, одержані з застосуванням радіоізотопного методу дослідження. За цими даними, радіоактивний тіамін інтенсивно фосфорильється в тканинах організму, перетворюючись у фосфорні ефіри. Між фосфорильованим і вільним тіаміном існує динамічна рівновага. Мічені продукти розпаду тіаміну інтенсивно виводяться з організму через нирки.

В доповіді О. К. Кубяк (Інститут гігієни праці і профзахворювань) викладено було результати експериментів по насиченню киснем крові при встановлених М. В. Лейніком чотирьох типах зміни м'язової працездатності.

М. М. Соловцов (Інститут фізкультури) повідомив про результати дослідження впливу тренування на насичення киснем артеріальної крові при дозованій роботі. Після чотиримісячного тренування з лижного спорту кисневе насичення крові при дозованій роботі знижувалось менше, ніж до тренування, швидше наставала реституція.

О. Я. Попадюк (Інститут біохімії АН УРСР) розробила метод одержання з м'язів кролика кристалічної м'язової енолази і дослідила деякі її фізико-хімічні і ферментативні властивості. Одержаний білковий фермент за своєю активністю відрізняється від кристалічної дріжджової енолази Варбурга і Христіана, але за своїми властивостями близький до інших м'язових білків-ферментів.

І. Г. Дрокова (Інститут біохімії АН УРСР) в доповіді «Біологічні властивості високоактивних концентратів вітаміну Е та його штучних комплексів з білками» повідомила про розроблений нею новий спосіб виготовлення концентратів цього вітаміну і про одержані білкові комплекси його. Дослідження показали, що білково-вітамінні комплекси при однаковій високій біологічній активності з вільним токоферолом мають ряд переваг.

Великий інтерес викликала доповідь Д. Н. Шевчука «До питання про фармакологічні властивості деяких алкоксетильних похідних ди-β-хлоретиламінів» (Санітарно-хімічний інститут). Вивчено десять алкокси-сполук. Зберігаючи антибластоматозну дію, ці сполуки виявились менш токсичними, ніж інші раніше досліджені хлоретиламіни. Описана типова картина отруєння ними.

Про високу токсичність для теплокровних тварин нового хлорорганічного інсектициду — гептохлору, особливо при інгаляційному надходженні його в організм, повідомив В. І. Осетров (Інститут гігієни праці і профзахворювань).

Н. К. Стацек (Інститут гігієни праці і профзахворювань) зробила доповідь про токсичність і антихолінестеразну дію нового інсектициду — фосфорорганічної ацетилсечовини. На підставі одержаних нею даних можна вважати, що ця речовина є високотоксичним інсектицидом.

Д. С. Локанцев доповів про терапевтичні властивості унітіолу при отруєнні теплокровних тварин паризькою зеленню і арсенітом кальцію. При отруєнні цими інсектицидами підшкірне введення унітіолу дає виражений терапевтичний ефект, особливо при застосуванні його протягом перших годин після отруєння.

М. Ф. Шуба в доповіді «До питання про функціональний стан судинорухового центра при кровопусканні» показав, що при гіпотонії, викликаній кровопусканням, збудливість судинорухового центра до пресорних впливів підвищується, до депресорних — знижується. Сучасним електрофізіологічним методом дослідження виявлена зміна збудливості інтероцепторів серцево-судинної системи при крововтратах.

Про відновлення життєвих функцій у новонароджених тварин (цуценят і кошенят) в період клінічної смерті, викликаній асфіксією, повідомив О. П. Морозов (Інститут фізіології АН УРСР). В комплексі заходів для оживлення доповідач велику увагу приділив величині тиску, під яким повітря вдувається в легені. Дано опис сконструйованого апарата для штучного дихання і методу штучного дихання через маску.

М. К. Білецька (Ветеринарний інститут) в доповіді «Роль кислот трикарбонового оксидативного циклу в синтезі молочного жиру в організмі лактуючих тварин» показала прямий зв'язок між жирутворенням і трикарбоновим циклом і висловила міркування про механізм цього зв'язку. Виявлений механізм дав можливість в експериментах підвищити жирномолочність лактуючих тварин до 1,0—1,2%.

Конференція пройшла дуже активно, заслухані доповіді були піддані жвавому обговоренню. Закриваючи конференцію, чл.-кор. АН УРСР А. І. Ємченко побажав молодим вченим дальших успіхів в їх творчій науковій роботі на благо нашої Батьківщини.

А. І. Возна.